

QVÆSTIO MEDICA

PRO BACCALAVREATV IN SCHOLIS MEDICORVM DISCVTIENDA

M. RENATO LE BEAV DOCTORE MEDICO PRAESIDE.

AN LAC EX SANGVINE?

2.

CALOR naturalis elemento stellarum analogus vbiq̃ue idem, omnium quæ in corpore humano geruntur præcipuus opifex, Apage facultatum ilias, Chylifica, *διατροφικὴ, γαλακτοποιητικὴ*, nuda & inania nomina, incuriosè philosophantium commenta & compendia. Vnicus coquit Calor, fecernit, distribuit: huic non alijs potentijis ortum debent Chylus, Lac, Sanguis, aliq̃ue Humores: quàm Soli, tam ipsi dissimiles effectus, pro varietate materiz, accedit partis in quâ residet conformatio & Temperamentum, primarum scilicet qualitatū harmonia. Illo authore Ventriculus alimenta digerit in cremorem, qui postea in Corde, non Hepate, eiusdem beneficio in Sanguinem transmutatur. Sic nempe diversâ in diversis partibus transcolatione, & morâ, repetitâque coctione humores à se invicem generantur, aut fecernantur.

VERVM Natura ordinis sibi ipsi præscripti observatrix tenacissima, quantumque in seest semper ipsa, nunquam alia, certis gradibus & in procreatione Hominis & in nutritione, per multiplicem Humorum generationem & appositionem continuo procedit, nullatenus regreditur, admittendusque solum in ipsorum motu, non, in transmutatione Circulus. Quis amabo, dixerit Rorem, Gluren, & Cambium in Sanguinem, Sanguinem in Chylum cecidisse, eâque ratione præposterâ, singulos velut novâ metamorphosi priores formas remigrare? Ast quis jam dubitat de Lactearum Venarum hyparxi? non recentiorum inventi, Lactes antiqui vocaverunt, quæ suscipiendis & vehendis quod Natura mandat purioribus Chyli partibus, mero Lacte, seu ad Venæ cavæ ramos, consciendo Sanguini, seu ductibus proprijs ad Mammæ, alendo puero destinantur: itavt & infantes & adulti nusquam Lacte non nutrimur.

LAC quod Latini deducunt à liciendo, vel quod eo infantes allicantur, Græci *γάλα* vocant *παρα τὸ γάλατος εἶναι ἀναφορῆς εἶναι*? Hoc vix alijs nominibus differt à Chylo, quàm similago à farinâ confusaneâ, & à furfuribus nondum repurgatâ: ac si quid vltâ segregationem crassiorum partium & impuriorum sibi arrogat, id certè assidue foventi venarum & incumbentium Viscerum Calori tribuat necessum est, quo tenuitatem perfectiorem adipiscendo eliquatur: hincque etiâ & cum ab obscurorum & sordidiorum corporum mixturâ defæcatur, albedinem niveam & splendorem acquirit. Isto tamen apparatu depuratum Lac cum sanguine nequaquam de dignitate contendat; per eum enim solum nutritioni (cui cæteri Humores inepti) evadit idoneum, quâmq̃ue partes supra Sanguinem quibus assimilatur prærogativam obtinent, hanc sibi in Lac jure vendicat Sanguis: calidiora & nobiliora loca pervadit & hospitatur, plurimis spiritibus turgēt, unde vel mediocri ejus deperditione vires labefactantur, cum interim Mulier illâso robore vltâ duas frequenter Lactis libras infanti fugendas effundat.

OR B A T Æ tantâ Sanguinis copiâ nutrici quomodo vita incolumis? Fœmina quidem mutuato à femine virili, quod à Testibus in numerum partium principum ascribendis efficitur, spiritu plastico, teneras Embryonis carnes Sanguine conformat & alit: sed licet exiguâ admodum quantitate, non sine virium detrimento tam exquisita Humorum pars huic officio destinata matri subducitur, grandiorē Fœtum & Vmbilicali tubo irrigat, & Lacteo simul quodam Colliquamento reficit, ex quo sugendo *τὸ παιδίον τεραινοῦται ὁλόθρον*: in lucem verò editum, tuncque firmiorem puerum Lacte sustentat. Natura quippè ut optima & sapientissima Parens, miro affectu, & ordine, debita fœtui disponit & subministrat alimenta, incuriæ alioquin & novercalis odij in ipsius educatione accusanda, si in Vtero tenellulum Sanguine gudo, ubi autem egressus est & valentior Lacte, seu perfectiori alimento, quâ magis cocto & melius disposito nutririt. Nec minùs in nutricem crudelis judicaretur, si Mammæ arteriâ Sanguine, venosâ etenim via intercluditur dealbando saturaret, cujus subita in ipsas collectio furorem inducit & significat: quo proinde molestissimo hospite caruerint felicius, quam fictitiâ illâ facultate Lactificâ superbiunt.

NON tamen ideò Vberibus sanctissimis corporis fontibus, & generis humani educationibus detractum velim; mitto quòd sint pulchritudinis insignia, pubescentis jam ætatis prænuntia, Veneri delubri vestibulum in quo Naturæ sacris præluditur: id certè privilegij & juris habent tam benefici liquoris non solum canales esse & receptacula, sed etiam Lac quamvis non generent, Calore glandularum proprio & à viciniâ Cordis emanante, ut genuinum Humorem servant, nec vsquam aut spontè effluere, aut corrumpi sinunt, nisi quantitate, vel modo substantiæ, vel alienâ qualitate molestiam afferat. Quid plura? Mammæ Laticis necesse est adde fœcundus, ut in quibusdam belluis tantam eius copiam singulis diebus reddant, quantam Sanguinis non capiant omnes Venæ & Arteriæ, itavt & nutrimentum pullis, & delicias simul Lacticiniorum cupidis suppeditent. Sic ergò quotidie tota Sanguinis pretiosissimi humoris massa exhauriatur juxta & affuso subindè & affatim novo alimento renovabitur. Lacti quidem id contingit minùs elaborato succo ut facillimè & promptissimè conficiatur: hinc Mammæ citò replentur post pastum, & ferè statim atque biberunt Mulieres sentiunt potum quasi ad Vbera transcurrentem, nec aliunde Lac odorem ingestorum retinet, imò & purgat pueros cum nutricem mulgent quæ Pharmacum hauserit, nisi quod immediatè cibis & potibus generetur.

ERGO LAC NON EX SANGVINE.

Proponebat Nannetis IOANNES DE FAYE Nannetensis, die 2. mensis Martij A. R. S. H. 1666. horâ nonâ matutinâ.